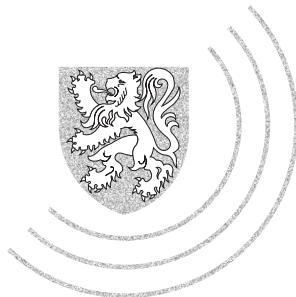

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

1 april 2004

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Robert Voorhamme, Koen Helsen, Eloi Glorieux en Jos Bex –

**houdende eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties
en het binnenklimaat voor gebouwen en tot invoering van een energieprestatiecertificaat**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie
uitgebracht door de heer Jean-Paul Peuskens**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : mevrouw Wivina Demeester-De Meyer.

Vaste leden :

de heren Ludwig Caluwé, Carl Decaluwe, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heer Jan Verfaillie ;

de heren Marc Cordeel, André Denys, Koen Helsen, Patrick Lachaert ;

de heren Jean Geraerts, Pieter Huybrechts, Johan Van Brusselen ;

de heren Jean-Paul Peuskens, Robert Voorhamme ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heren Jos De Meyer, Freddy Sarens, Eddy Schuermans, mevrouw Ilse Van Eetvelde ;

mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heren Didier Ramoudt, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen ;

mevrouw Marleen Van den Eynde, de heren Roland Van Goethem, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heren Jacky Maes, Bruno Tobback ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Jan Loones.

Zie :

1379 (2002-2003)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nr. 2 : Verslag over hoorzitting

DAMES EN HEREN,

De Commissie nam het voorstel van decreet in behandeling op haar vergadering van 16 maart 2004. Na een toelichting van één van de indieners besloot de Commissie eenparig om een hoorzitting te organiseren.

Deze hoorzitting vond plaats op woensdag 24 maart. Het verslag is terug te vinden in *Parl. St.* VI. Parl. 2002-2003, nr. 1379/2.

De bespreking van het voorstel van decreet werd voortgezet op dinsdag 30 maart 2004. Het voorstel van decreet werd goedgekeurd met 8 stemmen tegen 4.

1. Toelichting van de heer Robert Voorhamme, indiener

Het voorliggende voorstel van decreet bevat een uitvoerige toelichting omdat het een vrij technische materie betreft. Het is niet zijn bedoeling om uitgebreid in te gaan op deze uitvoerige schriftelijke toelichting.

Het Vlaamse gebouwenbestand scoort in Europese vergelijkingen vrij slecht op het niveau van hun energieprestaties. Veel energie kan bespaard worden door o.a. het plaatsen van meer isolatie, het gebruik van hoogrendementsglas, het aanwenden van zonnepanelen, het installeren van verwarmingsketels en warmwaterboilers met hoger rendement, enz.

Dit is uiterst belangrijk als men weet dat in het Vlaams Gewest de huishoudelijke en tertiaire sector verantwoordelijk zijn voor ongeveer 35% van de broeikasgasemissies en tot 80% van het totaal energieverbruik voor huishoudelijke doeleinden wordt besteed aan het verwarmen van de woning. Dit maakt duidelijk dat het verbeteren van de energieprestaties van de gebouwen in het Vlaams Gewest een groot verschil kan maken op de energierekening en op het totaal van de CO₂-emissies. Bovendien gaat het om kosteneffectieve maatregelen in het kader van de verplichtingen onder het Kyoto-Protocol, omdat de meerinvesteringen die uit de maatregelen voortvloeien terugverdiend worden onder de vorm van lagere energiefacturen.

Het voorliggende decreet is weliswaar niet zeer doorslaggevend om de Kyotonomen te halen, maar is wel op langere termijn zeer belangrijk om CO₂-emissies te reduceren via energieprestaties in woningen.

Spreker is van oordeel dat dit decreet een gebruiksvriendelijke maatregel beoogt omdat het algemeen belang gediend wordt door CO₂-reductie. Maar ook de kostenfactuur wordt door energieprestaties op lange termijn duurzaam verminderd. Men zou kunnen opperen dat op korte termijn een aantal mensen “op kosten” worden gejaagd, maar op langere termijn is er sprake van een terugverdieneffect.

Het voorliggende voorstel van decreet biedt daarom de basis voor de invoering van energieprestatie-eisen, voor betere controleprocedures op te zetten en heeft de bedoeling de betreffende Europese richtlijn om te zetten. En tenslotte wordt met dit decreet de basis gelegd om energieprestatiecertificaten in te voeren.

1) Invoering van energieprestatie-eisen :

Er is een duidelijke behoefte aan een energieprestatieregelgeving, die niet alleen regels inzake isolatie oplegt, maar de totale energieprestaties van een gebouw bekijkt. Daarbij wordt een maximum energieverbruik vastgelegd. De ontwerper van een gebouw behoudt echter de vrijheid om te bepalen via welke ontwerpparameters of technieken hij dit energieverbruik respecteert. Niet alleen via isolatie maar ook andere technieken kunnen een belangrijke rol spelen. De totaliteit moet dus in overzicht worden genomen.

Het voorstel van decreet voorziet energieverbruikseisen voor woningen, kantoren en scholen (niet voor de industrie). Daarnaast voorziet het decreet ook voorwaarden voor isolatie en ventilatie voor deze gebouwen en voor industriële gebouwen en andere specifieke gebouwen. Voor woongebouwen worden ook eisen opgelegd om oververhitting in de zomer te vermijden.

Het decreet voorziet eisen voor zowel nieuwbouw als te verbouwen gebouwdelen.

2) Betere controleprocedures :

Studies hebben de voorbije jaren uitgewezen dat de bestaande isolatiereglementering onvoldoende werd nageleefd. Voor de nieuwe regelgeving werd daarom ook een aangepast handhavingkader uitgewerkt. Dat is een belangrijk element in dit voorstel van decreet.

Het systeem bestaat hierin dat de bouwheer een verslaggever zal moeten aanstellen die na de ingebruikneming van het gebouw verslag uitbrengt van alle aspecten van het gebouw inzake energiepresta-

ties, ventilatie, enz. Dit aangiftedossier rapporteert of al dan niet aan de eisen wordt voldaan. De Vlaamse administratie zal deze aangifte controleren. Bij niet-naleving zal een boete moeten worden betaald die in verhouding staat tot de overschrijding van het maximaal toegelaten eisenniveau en tot de kostprijs van de niet uitgevoerde investering om wel aan de eisen te voldoen.

De bouwheer is verantwoordelijk voor de correcte uitvoering van de werken, de verslaggever is verantwoordelijk voor een correcte rapportering.

De administratie zal dus gemakkelijker de totaliteit kunnen opvolgen dan thans het geval is.

3) Omzetting van de Europese richtlijn :

De Europese Commissie heeft begin 2003 een richtlijn gepubliceerd die de lidstaten verplicht initiatieven te nemen zodat de energieprestaties van gebouwen verbeteren.

Om een gebouw te kunnen verkopen of verhuren, moet de eigenaar aan de kopers of huurders een energieprestatiecertificaat ter beschikking stellen. Het certificaat heeft tot doel om de energie-efficiëntie en het energieverbruik van zowel nieuwe als bestaande gebouwen duidelijk en transparant te maken. Dat is een belangrijke sociale maatregel vooral in de huursector. Nu heeft men nauwelijks zicht en sluitende informatie over de staat van het gebouw en de energieprestaties en de totale kost van het wonen.

Voor een aantal eigenaars die hun woning wensen te verhuren, zijn deze maatregelen ook een stimulans om sneller over te gaan tot energieprestatiecertificaten voor de woning.

2. Algemene bespreking

Verzoek om een hoorzitting

De heer Ludwig Caluwé vindt het een goede zaak dat een voorstel van decreet wordt ingediend om de isolatie van ons woningenbestand te verbeteren.

Hetzelfde lid verwijst naar de mail van de Orde van de Vlaamse Architecten met een aantal zinvolle suggesties en het verzoek om gehoord te worden door de Commissie. Hij toont zich voorstander om een hoorzitting te organiseren.

De heer Marc Cordeel sluit zich aan bij de vraag om een hoorzitting te organiseren en wenst ook de Vlaamse Confederatie Bouw uit te nodigen.

De heer Robert Voorhamme vermeldt dat dit voorstel van decreet in nauwe samenwerking met het WTCB tot stand kwam. Hij acht het dan ook nuttig deze instantie uit te nodigen.

De Commissie beslist eenparig om een hoorzitting te organiseren. Het verslag is terug te vinden in *Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1379/2.*

Standpunt van de minister omtrent het voorstel van decreet

Minister Gilbert Bossuyt wenst het standpunt van de Vlaamse regering over dit voorliggende voorstel van decreet te vertolken.

Het voorstel van energieprestatiedecreet geeft uitvoering aan verplichtingen van de Europese richtlijn betreffende de energieprestatie van gebouwen. De Vlaamse regering krijgt de opdracht om dit decretaal kader verder concreet in te vullen.

In het Strategisch Plan Energie 2000-2004 en de beleidsnota Energie voor deze legislatuur is het invoeren van een energieprestatienorm één van de strategische projecten die de REG-doelstellingen invult. Er werd in deze beleidsdocumenten tevens voorzien dat een aangepast handhavingskader zou worden ingevoerd. Het voorgestelde handhavingskader komt overeen met de beleidsvisie.

In het Vlaams Klimaatbeleidsplan vormt de verbetering van de energieprestaties van woningen en kantoren een invulling van de actieplannen “REG in de huishoudens” en “REG in de tertiaire sector”.

Het voorstel van Energieprestatiedecreet komt dus overeen met de beleidsvisie van de Vlaamse regering en zorgt voor een tijdige implementatie van de Europese Richtlijn.

In uitvoering van het voorliggende voorstel van decreet, werd reeds een ontwerp van uitvoeringsbesluit uitgewerkt. Dit besluit wordt op vrijdag 19 maart geagendeerd op de Vlaamse regering voor principiële goedkeuring en adviesvraag bij MiNa-Raad en SERV.

Het ontwerpbesluit legt eisenniveaus vast waaraan nieuwe gebouwen en te renoveren bestaande gebouwen moeten voldoen inzake energieprestaties. Omdat naast het behalen van een goed energie-

prestatieniveau en een goed isolatieniveau ook de binnenluchtkwaliteit belangrijk is, worden ook eisen inzake minimale en gecontroleerde ventilatie opgelegd. De eisenniveaus gaan in vanaf 1 januari 2006.

De eisenniveaus zijn als dusdanig bepaald dat de bouwheer door de toepassing van beschikbare materialen en technologieën en door een kleine meerinvestering al heel snel een energiezuiniger gebouw krijgt en zal genieten van een lagere energiefactuur.

Ingevolge de toepassing van de nieuwe regelgeving zou het energieverbruik van nieuwe gebouwen gemiddeld met 30% verminderen. De bouwheer zal als dusdanig een forse vermindering op zijn energiefactuur realiseren. De bijkomende investeringskosten kunnen gemiddeld worden terugverdiend op 2 tot 4 jaar. Er mee rekening houdend dat een woning gedurende gemiddeld 30 jaar door dezelfde eigenaar wordt bewoond, realiseert hij na enkele jaren een kostenbesparing die nog meer dan 25 jaar meegaat.

De nieuwe energieprestatieregelgeving zal dus tijdens de levensduur van een gebouw zorgen voor een aanzienlijke vermindering van broeikasgasemissies en voor een aanzienlijke financiële baat en comfortverbetering voor de bouwheer.

Voor een administratief zo eenvoudig mogelijke uitvoering van de nieuwe regelgeving door de bouwheer en de gebouwonwerper, werd reeds software ontwikkeld om simulaties uit te voeren. Deze software zal verder ontwikkeld worden tot een gebruiksvriendelijk pakket.

Voor de gebouwonwerpers wordt na de goedkeuring van het decreet een uitgebreid opleidingspakket voorzien.

Voor de bouwheren zal een uitgebreide campagne gevoerd worden om hen te informeren over de voordelen van de nieuwe regelgeving.

Voortzetting bespreking (dinsdag 30 maart)

De heer André Denys : We hebben (dinsdag 30 maart 2004) het voorstel van decreet nog eens goed bekeken. Niemand betwist de goede bedoelingen van dit voorstel, maar na de hoorzittingen is twijfel gerezen over het omzetten van de goede bedoelingen in realisaties op het terrein.

Het is de bedoeling van dit voorstel van decreet om de normen die vandaag bestaan voor het be-

sparen van energie te vervangen door een soort resultaatsberekening. Dit heeft gevolgen voor onder meer de administratieve rompslomp en de rechts-onzekerheid.

Er is vandaag misschien te weinig controle, maar nu worden bij de bouwvergunning een aantal normen opgelegd voor isolatie en energiebesparing. Op het ogenblik dat de bouwvergunning is afgeleverd, weten we niet of de bouwheer in orde is of niet. Ik ben de eerste om te zeggen dat vandaag de controle onvoldoende is.

Met dit voorstel van decreet moeten de mensen een voorstel doen voor energiebesparing. Na het verlenen van de bouwvergunning moet opnieuw een voorstel worden gedaan, dat binnen de 36 maanden wordt gecontroleerd. Als de voorstellen niet zijn gevolgd, kan dit leiden tot boetes. Ik denk dat dit een nieuwe situatie is. De mensen moeten zelf bewijzen dat ze bespaard hebben en voldoen aan de normen die voortvloeien uit moeilijke, niet altijd herkenbare en definieerbare, berekeningen. Het is ook kostenverhogend, en er ontstaat een systeem waardoor een deskundige extra nodig is om te bouwen.

Vroeger kon men bouwen met een architect en een stabiliteitsdeskundige, maar nu is er in sommige gevallen ook nood aan een veiligheidscoördinator, een waterdeskundige, in veel gevallen een bodemdeskundige en straks voegen we er nog een energiedeskundige aan toe. Dit wordt een beetje te veel.

We geven toe dat het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf en de indieners goed werk hebben geleverd.

Ik ben voorstander om in een overgangsfase de twee bestaande systemen te combineren. Er moet een verstrenging zijn, omdat we de K-55 willen verlagen tot K-45. Daar ben ik het mee eens. In het bestaande systeem kan, door een aantal specifieke maatregelen bij de bouwvergunning, worden bewezen dat de bouwheer aan de normen voldoet. Dit wordt tijdens het bouwen gecontroleerd met een conformiteitsattest van de architect. De mensen die het respecteren van de norm willen bewijzen op basis van de resultaten, kunnen terugvallen op dit decreet. Een combinatie van beide lijkt me, zeker in een overgangsfase, noodzakelijk.

Met dit voorstel van decreet voeren we een grondige hervorming door. Ik ben ervan overtuigd dat bij de praktische uitvoering heel wat moeilijkheden zullen ontstaan. Ik vergelijk het een beetje met de

fiscaliteit en de boekhouding van een kleine winkelier. Winkeliers kunnen kiezen tussen een forfaitair systeem en een volledig boekhoudsysteem. Dit willen we in een overgangsfase toepassen. In een eerste fase kan worden gekozen voor het bestaande systeem. Wie wil bewijzen dat het efficiënter en beter kan, kan kiezen voor de bepalingen van dit decreet.

Ik geef nog het voorbeeld van de bemestingsproblematiek. Het huidige MAP werkt met door de overheid opgelegde bemestingsnormen. Als de landbouwer met resultaten kan bewijzen dat hij onder 50 milligram nitraat per liter blijft, kan het systeem veel eenvoudiger en meer stimulerend zijn.

Als zoiets wordt ingevoerd, moet men in de overgangsfase twee sporen bewandelen, zodat de overgang niet leidt tot verwarring. Ik heb al veel goed bedoelde decreten gezien, en dit is er ook één, die in hun uitwerking zoveel vragen oproepen en zo hervormend zijn dat ze tegen een maatschappelijk draagvlak aanbotsen en misverstanden veroorzaken. Daarom pleit ik voor een overgangsfase waarbij men de keuze heeft tussen de bestaande aanpak, verbonden aan de bouwvergunning en met meer controle, en deze aanpak.

Ten tweede heb ik vernomen dat dit voorstel op het regeeringsniveau is geweest en men het daar heeft verwezen naar de cel Wetsmatiging. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat de zaken administratief niet eenvoudig zijn. De Vlaamse regering heeft van de administratieve vereenvoudiging een punt gemaakt. Wij zouden dit voorstel ook eens beoordeeld willen zien door de cel Wetsmatiging van de Vlaamse regering.

De heer Robert Voorhamme : Ik wil inspelen op de kritiek van de heer Denys. De reden van dit decreet is dat we al vele jaren een normering kennen, vooral op het vlak van isolatie, met de bedoeling om tot betere energieprestaties van woningen en gebouwen te komen. Ik weet niet of het te maken heeft met de Vlaamse aard, maar dit wordt in de praktijk in geen enkel opzicht nageleefd. Ons land zal in de toekomst aan enorme algemene prestaties moeten voldoen. Het aandeel in CO₂-uitstoot van de energieprestaties van gebouwen is bijzonder groot. Onze prestaties zijn niet goed vergeleken met andere landen, ondanks een normzetting die we eigenlijk al jaren zouden moeten toepassen. Als we het kleine verschil zien in gebouwen van na de normzetting en van de periode ervoor, besluit ik dat er onvoldoende opvolging gebeurt. In deze sector hebben we nog een vrij ruime marge, veel bre-

der dan sommige industriële sectoren, om inspanningen te doen om de CO₂-uitstoot in te perken. In deze sector zal dit proces zich maar langzaam voltrekken. Het is van het grootste belang dat we niet meer wachten om ermee te starten, want anders zou het ons wel eens zuur kunnen opbreken.

De heer Denys zegt dat we het huidige systeem beter zouden moeten toepassen. Het is alleen beter toepasbaar als men de controle zwaar opdrijft. Dat betekent dat de financiële last daarvan door de belastingbetaler zal moeten worden opgehoest. De administratie zal immers een ongelooflijk veelvoud van het huidige aantal ambtenaren dat daarmee bezig is, moeten aanwerven om de stelselmatige controle te kunnen uitvoeren. Dit heeft een serieuze factuur en bureaucratisering tot gevolg, met de daaruit voortvloeiende procedures. Ik wil dit vergelijken met het dossier van de leegstand en krotbelasting. Op basis van vaststellingen ter plaatse worden procedures gestart, met een enorm groot aantal bezwaarschriften en procedures als gevolg. Hier kunnen we ons aan iets gelijkaardigs verwachten.

Ons uitgangspunt was dat we absoluut een dynamiek op gang moeten brengen die leidt tot betere energieprestaties, maar dat dit niet mag leiden tot een systeem waarbij het aantal inspecteurs wordt opgedreven en allerlei bezwarenprocedures op gang worden gebracht. Er zou een ingebouwde stimulering moeten komen om te werken aan betere energieprestaties. Ondertussen hebben we ervaren, zoals de mensen van het WTCB duidelijk zeggen, dat energieprestaties van een woning veel meer zijn dan alleen maar isolatiemaatregelen. Er komen ook allerlei andere zaken bij kijken, zoals onder andere ventilatie en de prestaties van de verwarmingsinstallatie. Tijdens de hoorzitting konden we vaststellen hoe groot de impact daarvan kan zijn.

Een bestaande woning is op een bepaalde manier geïsoleerd. Indien in een bestaande woning wordt geïnvesteerd in een verwarmingsinstallatie, moet de dynamiek om te komen tot betere energieprestaties eveneens kunnen spelen. We moeten in dat geval de bouwheer niet voorschrijven welk type raam en welk soort vensterglas hij moet gebruiken. Hij moet iets meer ruimte krijgen om aan een bepaalde energieprestatienorm te kunnen voldoen.

Ik denk dat het systeem dat in dit voorstel van decreet staat, er een is waarbij de bureaucratie zal afnemen. Bij het ontwerpen en het afwerken van het gebouw moet er immers een verslag worden opgesteld over de energieprestaties. Dat verslag zal voor een administratie veel gemakkelijker te con-

troleren zijn, waardoor er dus minder nood zal zijn aan inspectie en controle op het terrein.

Kritiek die ik regelmatig hoor, is dat er weer een deskundige bij komt. Tijdens de hoorzitting hebben we echter vernomen dat het bij kleine gebouwen meestal de architect zal zijn. Dat veronderstelt natuurlijk dat architecten daarvoor opgeleid of bijgeschoold moeten worden. Ze moeten ook over de nodige software kunnen beschikken, maar daar wordt al aan gewerkt.

In een tijd waarin energieprestaties van woningen vanuit verschillende invalshoeken bijzonder belangrijk worden geacht, kan het toch niet anders dan dat dat aspect een structureel onderdeel uitmaakt van de opdracht van een architect. Hij moet daar in zijn ontwerp rekening mee houden. Ik ken trouwens heel veel architecten die zich al hebben bijgeschoold en op die manier de nodige deskundigheid hebben verworven.

Aan de tekst van dit voorstel van decreet wordt nu al 2 jaar gewerkt. Er is al heel wat over vergaderd met collega's en deskundigen. Er is ook al veel overleg over gepleegd. Wat me nu een beetje verwondert, is dat plots de uitgangspunten van het voorstel van decreet in vraag worden gesteld. Waarom gebeurde dat 2 jaar geleden niet? Toen was de filosofie van het voorstel ook al bijzonder duidelijk. Alle betrokkenen waren het daar trouwens over eens. Er werden toen vooral vragen gesteld over technische kwesties. Er werd toen ook gediscussieerd over het feit of dit een aangelegenheid is voor de minister van Ruimtelijke Ordening of voor de minister van Energie. Met deze discussie ging een juridische discussie gepaard waarover de legistieke cel van dit parlement uitvoerig werd geraadpleegd. Uiteindelijk heeft al dat gediscussieer geleid tot het huidige voorstel van decreet.

Tijdens de hoorzitting hebben de architecten een aantal opmerkingen gemaakt. We moeten die zeker eens overlopen.

Ik heb de indruk dat de kostprijs het zwaarst is blijven nazinderen bij de heer Denys. Er zal zeker een bepaalde kostprijs aan verbonden zijn, maar er bestaan ook indianenverhalen in dat verband.

Ik wil een vergelijking maken met de automobielsector. Wanneer in die sector om veiligheids- of milieuredenen nieuwe normen worden ingevoerd, is daar ook een bepaald prijskaartje aan verbonden. Vroeger gebruikte de sector dat als argument om iets niet te moeten doen, maar dat gebeurt steeds minder. Dat komt omdat men vroeg of laat toch

aan die normen moet voldoen, en men dus beter op tijd kan beginnen, maar ook omdat de kostprijs voor het ontwikkelen van nieuwe auto's die voldoen aan nieuwe normen, vrij snel en drastisch daalt als dit wordt veralgemeend en er voldoende rechtszekerheid is. De inflatie in acht genomen zit er veel meer in een auto van vandaag, voor dezelfde prijs als 20 jaar geleden. Dat is maar best ook. Dat komt door de kracht van de economische ontwikkeling.

Als we voldoende rechtszekerheid bieden, en duidelijkheid scheppen voor de bouwsector en de toeleveranciers inzake bouwelementen, uitrusting, installaties, enzovoort, dan zouden we snel een prijsdaling kunnen meemaken. Een aantal producenten zou op relatief korte tijd veel competitiever kunnen zijn op de internationale markt. Dat kan de economische ontwikkeling van die sector stimuleren. We moeten de sector daarvoor de tijd gunnen. De architecten, de installateurs en de producenten moeten de tijd krijgen om te weten waaraan hun producten moeten voldoen. De essentie is dat het kostprijseffect, dat nu wordt ingeroepen als tegenargument, over niet al te lange tijd veel te licht zal wegen tegenover de baten.

Ofwel nemen we een defensieve houding aan, die onze regio minder competitief maakt en inzake milieubescherming achteropstelt. Ofwel nemen we een beredeneerde houding aan die overlegd is met de sector, en die ons een voorsprong geeft. Daarom zal dit voorstel van decreet een spontane dynamiek in gang zetten bij alle actoren op het terrein, en die zal meer voordeel opleveren voor onze regio.

De heer Marc Cordeel : Ik vrees dat de kostprijs van het bouwen zal verhogen. Er komt een extra controle, een extra aanwerving bij. Mijnheer Voorhamme, u zegt dat die controle voor de overheid is. Ik verkies hiervoor de privé-sector.

De heer Robert Voorhamme : Als u de huidige wetgeving wilt toepassen, maar u hebt bezwaren tegen de aanpak van dit voorstel van decreet, dan houdt dat veel meer inspectie in. Die stelt dan PV's op, waartegen bezwaarschriften worden ingediend. Dat is pas bureaucratie. Daar wordt niemand beter van.

De heer Marc Cordeel : Mijnheer Voorhamme, ik heb de indruk dat u geen vertrouwen hebt in de studie- en architectenbureaus. U wilt hen extra controleren, hun ontwerp moet zo perfect zijn dat er geen controle meer nodig is. U spreekt toch over een extra deskundige. Voor mij zijn de studie- en architectenbureaus deskundig.

De heer Robert Voorhamme : Neen, de deskundige wordt in het leven geroepen als een functie. Voor een kleinschalige bouw kan de architect dat zelf doen. Het is een bijkomende taak voor de architect, die maakt dat we meer vertrouwen stellen in hem of haar, en de administratie kan het gemakkelijker opvolgen. Anders moet de administratie zich vermenigvuldigen om de zaken te kunnen opvolgen.

Voor grotere gebouwen zal er misschien een aparte deskundige zijn. Het is vandaag de tendens dat bouwheren voor grotere gebouwen spontaan met deskundigen werken. Er bestaat steeds meer de neiging om, zelfs voor architecten die een kostenberekening moeten doen, een 'second-opinion-bureau' in te schakelen om de kostenberekening na te kijken. Dit voorstel wijkt daar niet van af.

De heer Marc Cordeel : Voor woningbouw spreken we toch over een kostprijsverhoging van 10 procent.

De heer Eloi Glorieux : Dit voorstel van decreet is inderdaad ver van ideaal. Er wordt al 10 jaar aan gewerkt. Zowel over de inhoud als over de manier waarop het tot stand is gekomen, kunnen aanmerkingen worden gemaakt. Het decreet komt vrij laat. Inhoudelijk kan het sterker en strenger, maar het komt er nu op aan om met iets te starten. Als we niets doen, komen we hopeloos te laat met de verplichtingen die Europa oplegt. We moeten met iets starten en verder uitstel voorkomen.

In Vlaanderen worden jaarlijks zowat 17.000 woningen gebouwd en gebeuren 17.000 grote verbouwingen. Dit zijn 34.000 kansen om onze CO₂-uitstoot te reduceren, want op dit vlak moeten we nog een grote inhaaloperatie doen om de stabilisatieoelstelling te halen en de reductie te realiseren.

Het is ook een kans om het comfort van de mensen in die woningen te verhogen. Door de energieprestaties en het binnenhuisklimaat te verbeteren, zal het comfort van de mensen drastisch verhogen.

Een derde gevolg van dit voorstel van decreet is dat de mensen winnen op financieel vlak. Bij het bouwen van een huis of bij grote verbouwingen zal er een kleine meerkost zijn, maar die zal snel terugverdiend worden als gevolg van een lagere energiefactuur. Het systeem van elektrische verwarming werd vaak gepromoot omdat het goedkoper was. Het is inderdaad goedkoper bij de installatie, maar in het verbruik is het verschrikkelijk duur. Na korte tijd is het geld dat de bouwheer dacht uit te sparen door te kiezen voor elektrische verwar-

ming dubbel en dik uitgegeven voor het verbruik. Ook voor de portemonnee is dit voorstel van decreet dus een grote winst.

Een vierde kans is de mogelijkheid voor economische groei en nieuwe jobs. Glaverbel heeft recent beslist om een nieuwe fabriek voor hoogrendementsglas te bouwen in Duitsland, want in Vlaanderen en België is er te weinig afzet. Met dit decreet zou Glaverbel zijn fabriek wel in ons land bouwen, want er zal wel afzet zijn voor superisolerend glas.

Het woningenpark in België behoort tot de minst energie-efficiënte van Europa. Onze huizen zijn geïsoleerd op het niveau van Griekenland en Portugal. Een gemiddelde woning in Zweden, waar het in de winter tot -30 graden vriest, verbruikt voor verwarming slechts de helft tot een derde van de energie van een huis bij ons. Dit is het gevolg van de wettelijke bepalingen in Zweden. Het is niet het resultaat van de vrije keuze van de burgers voor meer of minder isolatie, of voor strenge of minder strenge energieprestaties. Het is niet door de burgers de keuze te laten tussen het huidige systeem of het nieuwe decreet, dat we de opgesomde kansen zullen benutten.

Ik pleit ervoor om dit decreet, dat niet ideaal is, niet verder uit te stellen. We zijn het aan de mensen verschuldigd om snel, nog deze legislatuur, een voorstel van decreet te stemmen. We kunnen geen verder uitstel dulden.

De heer Pieter Huybrechts : Er bestaat al een normering, maar die voldoet niet.

We zullen meer resultaten boeken als we de bouwers en de verbouwers aanmoedigen in plaats van ze, zoals met dit voorstel van decreet, te bestraffen en te beboeten.

Ik zou liever zien dat de indieners van dit voorstel van decreet het in positieve zin veranderen, om de bouwers en verbouwers aan te moedigen om de normen te halen. We moeten minder verplichtingen en boetes opleggen, en de mensen meer stimuleren.

De heer Eloi Glorieux : We gaan de mensen die door het groen rijden belonen, en iemand die door het rood rijdt niet meer beboeten.

De heer Pieter Huybrechts : Door Groen! worden steeds meer reglementen en verplichtingen opgelegd. De mensen hebben geen enkele keuzevrijheid meer.

De heer Carl Decaluwe : Ik heb van de VLD en het Vlaams Blok al electorale peptalk gehoord. Mijnheer Denys, het is vrij merkwaardig dat het voorstel van decreet mee is ingediend door iemand van de VLD. CD&V was niet betrokken bij de voorbereiding, want het is een meerderheidsvoorstel, maar we staan wel positief tegenover dit voorstel.

De grond van de zaak is dat het gaat om een Europese kaderrichtlijn, die moet worden omgezet in Vlaamse wetgeving. Dit is het uitgangspunt, of we dit nu graag hebben of niet. Ook voor de veiligheidscoördinator is dit het geval. We kunnen over een aantal randvoorwaarden discussiëren, maar de richtlijn moet hoe dan ook worden omgezet.

Ik hoor dat dit voorstel de prijs zal opdrijven. Er wordt zelfs gesproken over vrij spectaculaire bedragen van 10 percent. Mijnheer Cordeel, ik denk dat dit zwaar overdreven is. Ik ken toevallig ook de bouwsector vrij goed. Om 10 percent meer kosten te hebben, moeten grote inspanningen worden geleverd.

Het zal misschien een extra kostprijs zijn, maar als de regeling ingang vindt, zullen vraag en aanbod hun werk doen, en zullen de kosten op hetzelfde niveau blijven.

Het decreet is er ook gekomen om het totaalverbruik van een gebouw te berekenen. Als we dit weten, kunnen we ook op een gefundeerde manier energie besparen. Het kan zijn dat de kostprijs een beetje stijgt, maar op korte termijn zal er een besparing zijn voor de exploitatie- en verwarmingskosten van de woning.

We zijn ook gevoelig voor de argumenten inzake controle en extra bureaucratie. Ik heb de toelichting van de heer Voorhamme gehoord. Conform de federale beslissingen over de veiligheidscoördinator kan ook voor de architect – als hij informatica en mogelijkheden tot bijscholing ter beschikking heeft –, een perfecte regeling gevonden worden, zonder al te veel extra bureaucratische maatregelen.

Als we dit voorstel van decreet nu nog goedkeuren, is het belangrijk om weten dat Vlaanderen, met vijf fabrikanten, Europees marktleider is inzake ventilatie. Mijnheer Denys, het gaat niet enkel over verse lucht, maar ook over extra tewerkstelling op middellange termijn.

We hebben er alle belang bij om geen Europese boetes te riskeren, want we zijn al een slechte leerling. Over dit onderwerp zijn al lang regelingen in

voorbereiding. Dit voorstel van decreet kan op onze steun rekenen.

De uitvoeringsbesluiten zijn erg belangrijk om het geheel niet te bureaucratisch te maken. We rekenen op de Vlaamse regering om dit goed te regelen.

De heer Robert Voorhamme : Er wordt gezegd dat het beter is om een regeling te maken om mensen aan te moedigen, in plaats van een regeling om te sanctioneren. Dit voorstel van decreet staat niet in de weg van stimuleringsmaatregelen. Er zijn al veel stimuleringsmaatregelen getroffen, en er zijn voorstellen ingediend die nog moeten worden behandeld.

Er is natuurlijk een stimuleringsbeleid nodig, maar er is ook een beleid nodig waardoor, door responsabilisering van de mensen, de normen beter worden nageleefd dan nu het geval is. Het heeft geen zin om alleen te stimuleren. Normen zijn er om nageleefd te worden.

Dit is een werkwijze waardoor bij het ontwerpen van een gebouw mensen beter bewust zijn van de mate waarin het zuinige energieprestaties oplevert. Er zijn twee manieren om te stimuleren : met geld en premies, en door bewustwording. Mensen kunnen het meest bewust worden op het moment dat ze zelf een woning bouwen. Door deze regelgeving wordt de architect verplicht om dit na te kijken voor de concrete woning. De bouwheer zal duidelijk kunnen vaststellen in welke mate rekening wordt gehouden met normen voor energieprestaties. Dit is de beste stimulans die we kunnen geven.

De heer André Denys : Om misverstanden te vermijden, zal ik nogmaals verwoorden wat ik wel en wat ik niet heb gezegd. Mijn opinie heeft niets met een electorale houding te maken, maar met een diepe bekommernis over het feit dat vele goed bedoelde decreten in de praktijk veel maatschappelijke discussie uitlokken. De heer Voorhamme heeft het voorbeeld van de leegstandstaks gegeven. Dit decreet was goed bedoeld maar brengt door het systeem van boetes veel onrechtvaardigheid met zich mee. Ik weet dit omdat ik veel aan dienstbetoon doe. Er komen veel mensen bij mij die ten gevolge van dit goed bedoelde decreet, drama's meemaken. Dat zie je aan het groot aantal beroepen.

Ik verontschuldig me bij de mensen die in de voorbereidende werkgroep zaten, maar het is toch de bedoeling dat de mensen die niet in de werkgroep zaten, in de parlementaire commissie de kans krijgen iets te zeggen. Ik heb tijdens de hoorzittingen

argumenten gehoord die mij en andere leden van de VLD-fractie hebben doen nadenken. Ik ben het er niet mee eens dat alles wat in de werkgroep wordt beslist, zonder meer moet worden goedgekeurd. Ik heb al meermaals zelf voorstellen gedaan die ik in het parlement (in de commissie) heb moeten bijsturen.

Wat betreft de timing moet de energieprestatie-richtlijn of EPR natuurlijk worden uitgevoerd, maar tot dusver hebben maar drie landen dit gedaan : Duitsland, Denemarken en Groot-Brittannië – misschien ook Frankrijk. Men kan ons dus niet verwijten dat we achterlopen. We willen eraan meewerken op een offensieve maar verantwoorde en maatschappelijk gedragen wijze.

Men spreekt van de huidige wetgeving. De uitvoeringsbesluiten dateren van 18 september 1991, waarbij men de thermische isolatie voor wonen invoert. Er is een nieuw KB van 30 juli 1992, met een verstrenging naar K-55. Daarna zijn er nog besluiten genomen, onder meer op 1 september 1993. Dat zijn drie besluiten die niet door deze paars-groene regering zijn genomen maar door een rooms-rode regering. Als men drie keer na elkaar uitvoeringsbesluiten uitvaardigt en men stelt vast dat er onvoldoende wordt gecontroleerd, is er een fout gemaakt door de overheid. Die heeft een wetgeving gemaakt die niet kan worden gecontroleerd of waarvan de controle veel geld kost, zoals de heer Voorhamme zegt.

Volgens mij zal het nieuwe systeem ook geld kosten want men legt een norm op en er wordt in een administratieve boete voorzien. Deze norm kan men niet invoeren zonder een strenge controle. Degene die controleert, zal de beroepsinstantie zijn. Als er boetes worden uitgedeeld, zal men, net zoals bij de leegstandtaks, te maken krijgen met beroepen. Het is dezelfde instantie die zal controleren.

Ik vind de rechtszekerheid voor de burger belangrijk. Ik vind het een goed idee van de Vlaamse regering om het voorstel te laten controleren op de administratieve vereenvoudiging en op de wetsmatiging. Het zou goed zijn om van het aspect controle in de beide systemen na te gaan wat de eerlijkste en eenvoudigste manier is. We moeten die controle op de meest efficiënte wijze doen. Dit is op dit ogenblik onvoldoende uitgewerkt.

Mensen uit de bouwwereld zeggen me dat de kostprijs zou verhogen met 5 tot 10 percent. Als dit niet zo zou zijn, heb ik vertrouwen in de marktwerking, namelijk dat als het op korte en halflange termijn

besparend zou zijn, de mensen het ook zullen toepassen zonder administratieve boetes. Ik denk echter dat het kostprijsverhogend zal zijn. Ik heb er één bewijsvoering voor.

Als men een stimulerend beleid wil voeren, moet men stimuli invoeren. Boetes opleggen wekt de weerstand op van de bevolking, vooral als men iets nieuws introduceert, zoals hier gebeurt. Er is een groot verschil tussen bijvoorbeeld het opleggen van een geldboete bij het doorbreken van een stakingsbevel bij het bouwen dan een boete in dit geval. Het doorbreken van een stakingsbevel is objectief en neutraal vast te stellen. Hier is het subjectief en gebonden aan ingewikkelde berekeningen die men niet kan uitleggen aan de bevolking, hoewel ze misschien wetenschappelijk verantwoord zijn.

Ik stel voor om bij een dergelijke hervorming in een overgangsfase te voorzien waarbij twee sporen blijven lopen waartussen men kan kiezen. Men kan de huidige isolatiedecreten blijven volgen, die van mij verstrengd mogen worden. De mensen weten bij het afleveren van een bouwvergunning of het in orde is of niet. Is het niet in orde, dan wordt men beboet, daar heb ik geen probleem mee. Het andere spoor is dat men na de bouwvergunning kiest voor de verslaggever en een resultaatrekening, die niet eenvoudig is maar wel door creativiteit een oplossing kan bieden. Ik vind het noodzakelijk de mensen de keuze te laten tussen de twee opties. In tussentijd zal er geen verwarring worden gecreëerd die zal leiden tot problemen.

Ik stel voor vandaag niet te stemmen over het voorstel. Ik engageer me om na de verkiezingen eraan mee te werken, of ik nu in de oppositie of in de meerderheid zit. Ik heb bezwaar tegen het voorliggende systeem van boetes. Het is in tegenstelling met een stimulerend beleid. Als men iets hervormt, moet dit worden getoetst aan de administratieve vereenvoudiging en op rechtszekerheid, en dit is volgens mij onvoldoende gebeurd.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Ik heb vorige week zeer aandachtig de hoorzitting beluisterd. Vanuit de praktijk heb ik een aantal zaken in dit streven naar vermindering van energieverbruik proberen toe te passen. Ik vind het jammer dat het decreet zo laat in de commissie komt. Het is echter een belangrijk decreet en ik meen dat het goed is dat we erover kunnen stemmen. Ik zal enkele argumenten opsommen waarom.

Het voorstel komt tegemoet aan de Kyoto-uitdaging. De deelname van de particulieren aan de

Kyoto-norm zal maar langzaam gaan. Met dit voorstel kan men dit kan ondersteunen. Ik heb ervaring met de bouwsector op vele niveaus. De burger overtuigen om energievriendelijker te bouwen, is niet gemakkelijk omdat het een verhoogde investering betekent. Ik spreek me niet uit over het percentage, dat zal afhangen van hoe hoog men de norm plaatst. Ik deel de mening van de heer Voorhamme dat als er morgen een verplichting/stimulans in zit, de kostprijs van de meerinvesteringen vrij snel zal dalen.

Op dit ogenblik zijn fotovoltaiïsche cellen bijzonder duur en is het onmogelijk om ze afgeschreven te krijgen. Als die cellen op veel grotere schaal worden gebruikt, zal de prijs ervan dalen.

Vandaag is er slechts een heel klein percentage burgers dat energiebewust bouwt. Voor die burgers ligt de kostprijs hoger. Wanneer de industrie echter begint te merken dat er veel meer energiebesparend wordt gebouwd, kan ze de prijs voor bepaalde technieken laten dalen.

Energiebesparend bouwen levert een groter comfort op. Bovendien zal deze reglementering transparanter zijn voor de investeerders en de promotors. Ze kunnen dan immers terugvallen op een document waarin staat welke normen er gehanteerd zijn voor een bepaald gebouw.

Het voorstel moedigt duurzaamheid aan. De bevolking moet natuurlijk op een degelijke manier worden geïnformeerd. De bestaande formules in duidelijke bewoordingen omzetten zal hierbij de grootste uitdaging zijn. Als de bevolking degelijk en op tijd wordt geïnformeerd, worden sancties vermeden.

Ik ben een voorstander van dit voorstel. Ik had echter liever wat meer tijd gehad voor een diepgaande bespreking.

Minister Gilbert Bossuyt : Ik heb de besprekingen aandachtig gevolgd. Ik ben een beetje verwonderd over de opmerking dat de timing slecht is. Er wordt immers al verschillende jaren aan dit voorstel gewerkt. We hebben onze visie steeds verbeterd. Op een bepaald ogenblik merkte de Legistieke cel van het Vlaams Parlement op dat ons voorstel te technisch was. Het gevolg daarvan is dat we ervoor gekozen hebben om een minder technisch voorstel van decreet te schrijven. De meer technische kant van de zaak komt aan bod in de uitvoeringsbesluiten.

We moeten zuinig met energie omgaan. Ik hoop dat niemand dat betwist. Bovendien kent iedereen de situatie in Vlaanderen. We hebben de energiemarkt geliberaliseerd in moeilijke omstandigheden. Ik wacht nog steeds op de federale overheid, die het tweede deel van het akkoord daarover moet uitvoeren door de veiling te organiseren van een belangrijk deel van Electrabel. Ze moet daar dringend werk van maken.

Het is voor Vlaanderen noodzakelijk om zo snel mogelijk belangrijke inspanningen te leveren in verband met de herkomst van onze energie. We moeten bepaalde normen kunnen naleven tegen 2010 en 2012, maar we moeten daar nu aan beginnen. We mogen niet achterop blijven hinken in Europa. Een aantal landen hebben goede wetgeving in dit verband, en misschien kunnen we hun voorbeeld volgen.

De vorige reglementering was een eerste aanzet. We waren toen ook op tijd met onze bekommernissen. Minister De Batselier heeft in de rooms-rode regering tijdens het begin van de jaren negentig deze thematiek in het verleden als eerste binnengebracht. We hebben er al voor gezorgd dat er beter wordt geïsoleerd.

Ondertussen is er veel geëvolueerd. Het is dus nodig dat we zeer snel op een meer gedetailleerde manier aangeven wat we willen bereiken. We kunnen een en ander ondertussen veel beter in kaart brengen en berekenen. Het zou dan ook zeer goed zijn dat mensen die een woning kopen, op papier kunnen controleren volgens welke normen die woning is gebouwd.

Een week geleden hebben we een voorstel van resolutie over energiebesparende maatregelen voor huishoudens met een laag inkomen (*Parl. St. VI. Parl. 2003- 2004, nr. 1753/1*) aangenomen. Ik heb toen opgemerkt dat we niet alleen de kansarmen moeten informeren over de manier waarop ze kunnen zorgen voor een lager energieverbruik in hun woning. We moeten ons vooral richten tot de eigenaars van de woningen. Die moeten ervoor zorgen dat woningen die op de markt komen, aan een aantal normen voldoen. Dat levert op korte termijn een meerkost op, maar op lange termijn is dat een goedkopere oplossing dan bijvoorbeeld de slechte isolatie van een woning behouden. Dat is al meerdere keren bewezen.

De overheid moet de mensen overtuigen en ze doet dat ook. We geven immers heel wat premies aan burgers die hun woning beter isoleren. Ik denk dan aan het plaatsen van betere beglazing, ketels

met een hoog rendement, thermostatische kranen, zonnepanelen en zonneboilers. Vroeger werd er gelachen met verwarming op zonne-energie, maar nu wordt dat gemeengoed. Vorig jaar hebben we de premies daarvoor moeten aanpassen. Ook andere premies stijgen. We mogen die tendens niet stoppen.

Mijnheer Cordeel, de meerkost zal geen 5 percent bedragen. Dat is berekend voor gewone standaardwoningen.

We moeten een en ander zo eenvoudig mogelijk invoeren. Nieuwe software kan ons daarbij helpen.

Om te sanctioneren, zal er met administratieve boetes worden gewerkt. Ik vind dat vooral de ontwerpers boetes moeten krijgen. Onze ingenieurs die zich met de wegenbouw bezighouden, verplichten we om oog te hebben voor de hinder die gepaard gaat met wegenwerken. Nu vragen we aan de architecten om bij het ontwerpen rekening te houden met het energieaspect. Indien ze dat niet doen, krijgen ze een boete. Ernstige ondernemingen houden al rekening met het energieaspect bij het bouwen en leren ons wat we nog allemaal kunnen verwezenlijken.

Het is nog geen 20 jaar geleden dat er sociale woningen werden gebouwd met elektrische verwarming.

In de uitvoeringsbesluiten wordt veel aandacht besteed aan de vereenvoudiging en de sancties. Wanneer we de sancties bij de eerste verantwoordelijken kunnen leggen, is dat een goede zaak.

We moeten nog belangrijke inspanningen leveren in verband met energiebeheersing. Een van de maatregelen die we in dat verband hebben genomen, is dat we de netbeheerders hebben gevraagd om gedurende 5 jaar 1 percent cumulatief te besparen. We zitten nu in het 2e jaar en dus moet er 2 percent worden bespaard.

Er beweegt enorm veel in verband met energiebeheersing. We willen dan ook informeren over rationeel energiegebruik in de woning. Het is ons streven om binnen de termijn die we onszelf hebben opgelegd, de absoluut noodzakelijke energiebesparing te realiseren. Over een paar jaar zullen we moeten voldoen aan nieuwe Europese verplichtingen. We kunnen nu al ervaring opdoen.

Het is niet onze bedoeling geld te verdienen door middel van sancties. Het is de bedoeling dat een burger die een woning koopt, weet dat hij de beste

oplossing aangeboden krijgt in verband met energieverbruik.

Ik hoop dat ik op uw steun kan rekenen in deze commissie, zodat we aan dit alles kunnen blijven werken.

De heer André Denys : Ik heb zo-even een onjuistheid gezegd. Dit voorstel van decreet komt er niet plots. Er werd aan gewerkt in werkgroepen, maar het komt nu voor het eerst in de commissie. Inzake energiebesparing is dit een belangrijke trendbreuk. Tot dusver werd een stimulerend beleid gevoerd. Dit voorstel van decreet werkt echter met boetes, het is dus een repressief voorstel. Alleen voor koopwoningen is het systeem transparant. Voor nieuwbouw is het dat niet. In tegenstelling met de huidige situatie, komt er een vervolg op het moment dat de bouwvergunning wordt afgeleverd. Tot nu moest worden voldaan aan bepaalde normen inzake isolatie, ingevolge uitvoeringsbesluiten van 1991, 1992 en 1993.

Minister Gilbert Bossuyt : Mijnheer Denys, ik ben het met u eens. We hadden moeten aansluiten op de bouwvergunningen, we hadden het moeten koppelen aan de ruimtelijke ordening. Het kabinet van Ruimtelijke Ordening wenste dat echter niet. Dat zou het nochtans veel eenvoudiger maken voor iemand die bouwt.

De heer André Denys : Mijnheer de minister, u kunt het niet koppelen aan de bouwvergunning omdat er een latere fase is, waardoor de controle 36 maanden later komt, na het afleveren en het uitvoeren van de bouwvergunning. Inzake rechtszekerheid is dat zeer belangrijk. Als iemand een boete krijgt omdat hij de bouwvergunning niet uitvoert, volgt een stakingsbevel. Dat is neutraal en meetbaar.

Met dit voorstel van decreet leggen we echter nadien, op een subjectieve wijze en volgens een berekening die voor de mensen niet uit te leggen is, een boete op. Er zitten goede maatregelen in dit voorstel van decreet, zeker voor koopwoningen. Voor nieuwbouw echter is dit geen goede zaak. Een kleine winkelier mag inzake fiscaliteit werken met een forfaitair systeem of met zijn boekhouding. Met het energieprestatiecertificaat is dat hetzelfde. U moet zelf bewijzen dat u resultaten boekt. Daarvoor mag u afwijken van de opgelegde normen.

Als dit voorstel van decreet niet kostprijsverhogend zou zijn, dan zouden architecten en de bouwmarkt dit automatisch aanprijzen. Maar het is kostprijsverhogend. Waarom stimuleren we niet met

beloningen in de plaats van met sanctioneringen ? De methode van sanctionering, waarbij dezelfde administratie certificaten uitreikt en boetes beoordeelt, is niet goed omdat rechter en partij dezelfde zijn.

De bedoeling van het voorstel van decreet is goed. We willen daaraan ten volle meewerken.

Maar we zullen onbegrip veroorzaken als we geen tijd willen nemen voor de uitvoering. We zijn nogtans niet te laat voor Europa. Alleen Duitsland, Denemarken, Groot-Brittannië en Frankrijk voldoen aan de energieprestatierichtlijn.

Ik stel voor om de stemming uit te stellen. Ik wil wachten op de cel Wetsmatiging inzake vereenvoudiging van controle en administratie.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer Denys, het handhavingsbeleid van dit voorstel van decreet heeft niet de bedoeling om boetes te innen, maar om de noodzakelijke minimumnormen inzake energieprestatie te laten naleven. U stelt het voor alsof iedereen plots boetes zal moeten betalen. Tijdens de hoorzitting verwachtte men dat heel weinig boetes moeten worden betaald.

Het naleven van dit voorstel van decreet is geen opdracht voor de burgers. Integendeel, het is een gunst, omdat het wooncomfort verhoogt, maar ook omdat de energiefactuur drastisch verlaagt. Daardoor wordt de meeropbrengst bij de investering op korte termijn teruggewonnen.

Mijnheer Denys, in de twee jaar van bespreking in de werkgroep, waaraan uw fractiegenoten op een constructieve manier meewerkten, was ik de stoorzender. Mijnheer Voorhamme kan dat getuigen. Die periode is afgesloten. Laten we het verleden achter ons laten, en dit voorstel van decreet niet langer uitstellen. Langer uitstellen zou volstrekt onverantwoord zijn.

Naast de energieprestaties wordt ook het energieprestatiecertificaat ingevoerd. Dat is heel belangrijk. Het betekent dat als mensen een woning kopen of huren, ze niet alleen het KI van dat huis zullen opvragen, maar ook de energieprestaties, en op basis daarvan hun keuze zullen maken. Dat zal een positieve stimulans zijn voor de eigenaar om zijn huis op te waarderen door te investeren in energiebesparende maatregelen. Het zou dus onverantwoord te zijn om dit voorstel van decreet op de lange baan te schuiven.

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer Denys, u hebt het over een systeem waarbij rechter en partij dezelfde zijn. De essentie is dat de na te leven normen bekend zijn. De bouwheer wordt bijgestaan door de architect, de architect wordt geresponsabiliseerd. Alleen als de bouwheer de architect niet volgt, wordt de bouwheer gesanctioneerd. De administratie doet de vaststellingen. Het ontgaat mij volkomen hoe rechter en partij dezelfde kunnen zijn. U pleit voor het behoud van het huidige systeem.

Minister Gilbert Bossuyt : Het gaat over een louter technische berekening. Het is geen rechtszaak. Dit gebeurt al jaren. Ik zie niet in waarom daar plots bezwaar tegen is. Het is een beveiliging voor de mensen met een koopwoning, maar ook voor de bouwers. Ze kunnen de verantwoordelijkheid geven aan degenen die het best geplaatst zijn, namelijk de architecten. Die worden daarvoor opgeleid omdat dat een belangrijk gegeven wordt.

De heer André Denys : Mijnheer de minister, u kunt me niet overtuigen. Ik heb een poging gedaan om het te begrijpen, maar als men zegt dat ik dat om electorale redenen doe, dan is dit debat afgesloten. Als men denkt dat het zo beter is, dan moet men maar verder doen.

De heer Robert Voorhamme : Bij het tot stand komen van de tekst van dit voorstel van decreet, was een van de belangrijkste bekommernissen dat de gewone mensen geen vorm van rechtsonzekerheid zouden krijgen, of het slachtoffer zouden worden van allerlei bijkomende strenge maatregelen. Dit is de vrijwaring van de rechten van de bouwheer. Daarom willen we ook de betrokken professionelen responsabiliseren.

Ik heb tijdens de hoorzitting vernomen dat de meerderheid van de professionelen het een uitstekend systeem vindt. Ik vraag me af wie van de professionelen het geen goed systeem vindt. Zelfs van de Vlaamse Confederatie Bouw heb ik niet gehoord dat het geen goed systeem is. Er werd alleen op de kostprijs gewezen, maar het is begrijpelijk dat de Confederatie de prijs van het bouwen naar voren schuift.

De heer André Denys : Ik laat niet zomaar zeggen dat er tijdens de hoorzittingen geen opmerkingen zijn gemaakt. De VCB zegt duidelijk : het decreet voorziet in een ingewikkelde berekeningswijze, het is een repressief decreet met snel oplopende boetes, het zorgt voor bijkomende administratie, het creëert een extra deskundige, het is kostenverhogend voor de bouwheer en het moet duidelijkheid

geven over de aansprakelijkheid. Dit zijn essentiële opmerkingen, die niet verwerkt kunnen worden in uitvoeringsbesluiten. Deze zaken moeten besproken worden in het decreet. Als het gaat over een kaderdecreet moet dit worden opgenomen.

Ik respecteer het werk van de indieners, en wil dit niet overdoen, maar er zijn een aantal mankementen aan dit voorstel. Het is goed bedoeld, maar we gaan de verkeerde weg op.

Minister Gilbert Bossuyt : Er kunnen opmerkingen worden geformuleerd, maar het is aan de commissie om na te gaan of die opmerkingen ergens op slaan. Ik hoor een reeks opmerkingen die eigenlijk gaan over de uitvoering, en niet over het decreet.

De heer André Denys : De aansprakelijkheid is fundamenteel. Dit moet in het decreet staan.

Minister Gilbert Bossuyt : Mijnheer Denys, ik heb het niet over de aansprakelijkheid, want ik begrijp dat de VCB niet hetzelfde standpunt heeft als wij.

Het is onze bekommernis om het voor de mensen, die een woning bouwen of een woning kopen, zo eenvoudig mogelijk te maken om de verplichtingen na te komen. Zij zijn niet goed geplaatst om die verantwoordelijkheid op zich te nemen. Vandaar is er de mogelijkheid om de architect en de ontwerper met die verantwoordelijkheid te belasten. Ik vind dit fair, want zij moeten met hun kennis over de technische evoluties meewerken om zo veel mogelijk energiebesparing in te bouwen. Dit is niet onmogelijk. In de toekomst zal dit trouwens moeten.

Ik denk dat het voor de mensen heel eenvoudig is. De ingewikkeldheid van de berekeningswijze is een kwestie van uitvoering. Daarom doen we er alles aan om, ook op het vlak van software, de zaken zo veel mogelijk te vereenvoudigen. Het resultaat is voor ons belangrijk.

Ik doe een oproep om de twee niet te vermengen. Het is een technisch decreet, maar we doen er alles aan om het zo eenvoudig mogelijk te maken.

Er is geen probleem met de verplichting. Alle berekeningen wijzen erop dat het misschien iets duurer is bij de investering, maar ook de premies die we geven, moeten in rekening worden gebracht. Op korte termijn wordt de investering terugverdiend.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

Artikelen 1 tot en met 3

Deze artikelen worden zonder opmerkingen eenparig met 11 stemmen aangenomen.

Artikel 4

Het artikel wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen, bij 1 onthouding tegen 3 aangenomen.

Artikel 5

Het artikel wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen, tegen 4 aangenomen.

Artikel 6

Het artikel wordt zonder opmerkingen met 11 stemmen, bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 7

Het artikel wordt zonder opmerkingen met 11 stemmen, tegen 1 aangenomen.

Artikel 8

Het artikel wordt zonder opmerkingen met 11 stemmen, bij 1 onthouding aangenomen.

Artikelen 9 tot en met 11

Deze artikelen worden zonder opmerkingen met 8 stemmen, tegen 4 aangenomen.

Artikel 12

Het artikel wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen, bij 1 onthouding tegen 3 aangenomen.

Artikelen 13 tot en met 15

Deze artikelen worden zonder opmerkingen met 8 stemmen, tegen 4 aangenomen.

Artikel 16

Mevrouw Wivina Demeester merkt op dat er dus geen aangifte vereist is bij de hogere overheid indien er zich geen problemen stellen. Er is dus geen sprake van bureaucratie ; de gemeente moet wel controleren.

Het artikel wordt met 8 stemmen, tegen 4 aangenomen.

Artikel 17

Het artikel wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen, tegen 4 aangenomen.

Artikel 18

Het artikel wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen, bij 1 onthouding tegen 3 aangenomen.

Artikel 19

Mevrouw Wivina Demeester meent begrepen te hebben dat de uitvoeringsbesluiten van dit decreet vorige week op de Vlaamse regering geagendeerd werden en principieel goedgekeurd werden. Dit ontwerp van uitvoeringsbesluit werd door het Commissiesecretariaat aan de leden van deze commissie overgezonden.

De minister beaamt zulks. Het besluit werd principieel goedgekeurd door de regering en er wordt advies ingewonnen bij de SERV, de MiNa-Raad, de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening (Vlacoro) en de CEL Wetsmatiging.

Het artikel wordt met 8 stemmen, tegen 4 aangenomen.

Artikel 20

Mevrouw Wivina Demeester merkt op dat dit wel een beetje een verzwaring is van het werk van de gemeente. Zij hoopt dat de Vlaamse regering in de uitvoering daarmee rekening houdt.

De minister repliceert dat men bezig is met het ontwerpen van softwarepakketten om het werk van de gemeente daaromtrent te vergemakkelijken. De beslissing van de Vlaamse regering van 26 maart 2004 vermeldt dat “de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, gelast wordt een haalbaarheidsstudie uit te voeren inzake de ontwikkeling en de kostprijs van een webapplicatie voor de informatie-uitwisseling met de gemeenten, bouwheren, architecten en verslaggevers.”

Het artikel wordt met 8 stemmen, tegen 4 aangenomen.

Artikel 21

Het artikel wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen, tegen 4 aangenomen.

Artikel 22

De heer André Denys stelt vast dat dit artikel en ook artikel 20 enorm verzwarend zijn voor de gemeentelijke administratie. Hij vraagt of er in bijkomende ondersteuning van de gemeenten voorzien wordt ?

De minister repliceert dat nu reeds voor alle gebouwen van de gemeente energienota's worden opgevraagd. Zo is er controle vanuit de gemeente op de eigen energierekening. Dat is immers een belangrijke parameter in de exploitatiekost. Hij vermeldt dat de stad Menen deze werkwijze hanteert. Via dit decreet wordt gevraagd dat de gemeenten een energieprestatiedatabank bijhouden.

De heer Denys trekt het nut en de meerwaarde van deze energienota's in de praktijk sterk in twiifel. Vele gemeenten beschouwen het opmaken van deze nota's als een grote administratieve last. Dat is bv. het geval in de gemeente Zulte.

De minister repliceert dat hij vanuit zijn ervaring als burgemeester juist overtuigd is van het omgekeerde. In Menen heeft dit uiteindelijk geleid tot een omvangrijke besparing.

De heer Robert Voorhamme verklaart dat een voorwaarde is dat de gemeente instrumenten krijgt om die verwerking en het stockeren van die gegevens op een efficiënte manier te organiseren zonder dat dit te arbeidsintensief is. De gemeenten zijn trouwens nu al verplicht om de bouwvergunningen nauwgezet bij te houden en te stockeren. Energieprestaties vormen een uitvloeisel van een nieuwe opvatting over bouwvergunningen.

De heer Andre Denys verduidelijkt dat het hem te doen is over zaken die bovenop dienen bijgehouden te worden : EPB-aangiften van alle gebouwen op het grondgebied van de gemeente, startverklaringen, uitstelverklaringen...

Het artikel wordt met 8 stemmen, tegen 4 aangenomen.

Artikel 23

Het artikel wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen, tegen 4 aangenomen.

Artikel 24

De Commissie beslist bij wijze van technische correctie in het eerste lid de woorden “om” en “aan” te verwisselen.

Het artikel wordt met 8 stemmen, tegen 4 aangenomen.

Artikelen 25 tot en met 26 en de bijlagen

Deze artikelen en de bijlagen worden zonder opmerkingen met 8 stemmen, tegen 4 aangenomen.

Artikel 27

Het artikel wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen, tegen 4 aangenomen.

Artikel 28

Het artikel wordt zonder opmerkingen met 11 stemmen, bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 29

Mevrouw Wivina Demeester vraagt of er al bepaald is wanneer dit artikel 5 in werking zal treden.

De minister antwoordt dat dit niet het geval is.

Het artikel wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen, tegen 4 aangenomen.

4. Eindstemming

Het voorstel van decreet van de heren Robert Voorhamme, Koen Helsen , Eloi Glorieux en Jos Bex houdende eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat voor gebouwen en tot invoering van een energieprestatiecertificaat wordt goedgekeurd met 8 stemmen tegen 4.

De verslaggever,

Jean-Paul
PEUSKENS

De voorzitter,

Wivina
DEMEESTER-DE MEYER

ARTIKEL GECORRIGEERD DOOR DE COMMISSIE

Artikel 24

Indien een EPB-aangifte niet voldoet aan de voorwaarden inzake vorm en inhoud die door de Vlaamse regering werden vastgelegd met toepassing van artikel 19 of laattijdig of helemaal niet wordt ingediend, maant de administratie de aangifteplichtige aan om binnen een gestelde termijn de betreffende verplichtingen na te leven.

Indien de aangifteplichtige bij het verstrijken van de termijn, bedoeld in het eerste lid, in gebreke blijft, legt de administratie de aangifteplichtige een administratieve geldboete op. Deze administratieve geldboete bedraagt 250 euro vermeerderd met 1 euro per kubieke meter nieuw gecreëerd beschermd volume.

Indien de aangifteplichtige bij het verstrijken van de termijn, bedoeld in het eerste lid, in gebreke blijft en uit een controle blijkt dat de EPB-eisen niet werden gerespecteerd en op voorwaarde dat de betrokkene werd gehoord of naar behoren werd opgeroepen, legt de administratie, naast de administratieve geldboete bedoeld in het tweede lid, de aangifteplichtige een administratieve geldboete op die het dubbele bedraagt van de administratieve geldboete berekend volgens de bepalingen van artikel 25. Voor de bepaling van deze administratieve geldboete worden daarbij de waarden vastgesteld in de EPB-aangifte, vervangen door de waarden vastgesteld bij controle.
